

MANDAGSAFTENER

I

SENGELØSE

2014 - 15

3. november 2014 - Journalist Jørgen Bjerre, Sorø.

Sengeløsefilmen af 1972

Mandagsaftenernes bestyrelse er på det seneste blevet opfordret til at vise **Sengeløsefilmen** i forbindelse med en foredragsaften i sognegården. Vi har taget opfordringen til os, og filmen, der befinder sig på et VHS kasettebånd, er blevet overført til DVD og vil blive vist på sognegårdens nye AV-anlæg. Man må ikke forvente, at kvaliteten er helt i top, selv om afspilningskvaliteten forbedres noget i løbet af filmen. Heldigvis er lyd-kvaliteten god, og Jørgen Bjerres kendte, klare ledsagestemme går fint igennem. 42 år er lang tid i et menneskeliv, og langt de fleste af de gæve sengeløseboere i filmen er ikke mere iblandt os. Derfor vil vi forsøge - ved Jørgen Bjerres og publikums hjælp - at identificere så mange af "skuespillerne" som muligt. Mandagsaftenernes grundlæggere – Rigmor Bjerre og Helge Christensen, Hyldevang, optræder (naturligvis) i filmen, og det er en betryggende tanke, at Helge Christensens "profeti" mod slutningen af filmen – om et fortsat sundt kulturelt miljø i Sengeløse – faktisk er gået i opfyldelse. Det er i hvert fald lykkedes at videreføre Mandagsaftenerne i deres ånd.

Filmens skaber, journalist Jørgen Bjerre, vil fortælle om filmens baggrund og tilblivelse. Det vil på mødet være muligt at bestille filmen på DVD (Kr. 50).

10. november 2014 - Professor Tim Knudsen, Københavns Universitet.

De slesvigske Krige med vægt på 1864 –

Hvorfor gik det så galt for Danmark?

Her ved 150-året for slaget ved Dybbøl er begivenhederne dengang naturligvis blevet vendt og drejet igen og igen. Der er holdt foredrag, skrevet avisartikler og bøger og en tv-produktion er undervejs. Tim Knudsen beskæftiger sig ikke så meget med de rent militærstrategiske aspekter af slesvig-krigene, men mere med de politiske overvejelser, der fandt sted og som ultimativt førte til, at Danmark (jylland) stort set blev halveret efter 1864. Tim Knudsen skriver: "Hvorfor skulle monarkiet miste hele Slesvig? Hvorfor kunne man ikke allerede i 1800-tallet finde frem til løsningen med at dele Slesvig efter nationalt sindelag, om jo blev virkelighed i 1920? Derved kunne man bl.a. have undgået udvandringen fra Nordslesvig og tabet af ca. 5.000 dansksindedes liv i første verdenskrig."

17. november 2014 – Læge *Peter Bo Jørgensen*, Taastrup

Masanga – et enestående U-lands projekt

Peter Bo Jørgensen er i dag formand og ildsjælen bag den danske afd. af støtteorganisationen bag Masanga hospitalet i Sierra Leone i Vestafrika. Hospitalet var komplet ødelagt efter den 10 år lange borgerkrig, der sluttede i 2002. I 2006 startede han sammen med borgere fra Sierra Leone bosat i Storbritannien processen med rehabilitering og udvikling af et undervisnings-hospital.

Støttegruppen har nu afdelinger også i Norge og Holland. Sammen har de i fællesskab fået hospitalet i gang. Peter Bo Jørgensen vil i ord og billeder fortælle om indsatsen, visionerne, og om medgang og modgang, sidst tilbage-slaget i form af ebola epidemien.

24. november 2014 - Oberst *John E. Andersen*, Gentofte

Den tyske kejser Wilhelm II

”At blive kejser er ikke så vanskeligt - at være det, er en anden sag!”

Disse ord kunne være udtalt af Wilhelm II, Tysklands kejser indtil 1918. De indeholder et spørgsmål om, hvordan man udvikler sig til et embede, der holder hele nationers befolkningers skæbner i et jerngreb, endda bestemmer over deres liv og død, når man alligevel selv kun er et almindelig dødeligt menneske. Et studie af Wilhelm II viser, at også kejsere formes af deres omgivelser på de forudsætninger, som arv og miljø tilsiger.

Ansvarlig for 1. verdenskrig? – Var det ham?

Hvem var han egentlig? – Hvad er det rigtige billede af

ham? Svaret på dette og mange andre spørgsmål om denne magtperson i Europas historie vil aftenens foredragsholder, tidligere oberst John E. Andersen, prøve at give os et svar på.

1. december 2014 - Organist *Torben H.S. Svendsen*

Dirigentens verden

Torben H.S. Svendsen er nok bedst kendt som organist ved Sengeløse Kirke. Herudover er han uddannet dirigent og har bl.a. gjort opførelse af store oratorieværker med kor og orkester til sit speciale.

I aften skal vi høre Torben fortælle om dirigentens rolle og betydning både under forberedelse og fremførelse. Vi vil få vist dirigentens forskellige måder at kommunikere med de udøvende, og vi skal prøve, om vi kan følge dirigentstavens bevægelser.

8. december 2014. Cand. mag. Jeannet Ulrikkeholm, Taastrup
Jeppe Aakjær og Gustav Wied - realistiske digte og noveller
2014 er hundredåret for Gustav Wiedes død. Jeannet Ulrikkeholm vil fortælle om hans forfatterskab, hvor hun ynder at sammenligne ham med Jeppe Aakjær.

Begge har skrevet en række realistiske noveller om skæve eksistenser. Gustav Wied huskes i dag mest for romanen "Livsens Ondskab", og vi skal også høre om hans erindringsroman "Digt og Virkelighed". Har man besøg af Ulrikkeholm undgås det ikke, at vi skal synge sammen, og at hun synger for os. Bl.a. skal vi til belysning af Jeppe Aakjærs store digterværk synge og høre nogle af hans sange fra Højskole-sangbogen. Komponisterne vil også blive berørt.

15. december 2014 - Provst Steffen Ringgaard Andresen
Julemøde om den norske forfatter Karl Ove Knausgård

Steffen har med stor glæde læst den norske forfatter Karl Ove Knausgård, bl.a. den 2.500 sider lange roman "Kampen", og han vil i aften dele sine læsefrugter med os. Fortællingen kan læses som et billede på den selviscenesættelse, der præger den moderne tids medie-billede. Vi interesserer os for at komme helt tæt på andre og for at krænge vores eget liv ud - vise det frem. Det er *også* det Knausgård gør. Han har så at sige skabt den litterære version af den tidstypiske trang til selveksponering og til at følge med i andres intime liv.

Som afslutning og indledning til julen vil Steffen læse årets julehistorie.

God jul og godt nytår

5. januar 2015 - Globetrotter *Mogens Larsen*,
"Et stenaldersamfund i forfald"
En fortælling fra en rejse i Ny Guinea

Mogens Larsen vil fortælle om den moderne industrialiserede verdens indflydelse på en ældgammel kultur. Men han fortæller desuden om livet i Indonesien, og hvordan religion, uddannelse og grådighed tvinger de oprindelige indbyggere i højlandet i knæ. Han vil i øvrigt medbringe ting, der er typiske for Dani-stammen, som han besøgte på sin rejse til Ny Guinea.

12. januar 2015 – Tegner *Frank Madsen*, Birkerød
Mit liv som tegner og tekstforfatter

Tidligere var tegneserier noget, der blev rynket lidt på næsen af, men i dag anses den for en kunstart på linje med alle andre medier, der kan fortælle vore historier eller formidle vor viden.

Frank Madsen er forfatter og tegner, født 1962. Han har skrevet og tegnet en række tegneserier, bl.a. 3 album med eventyreren Kurt Dunder. Forfatter på tegneserien Eks Libris, der bringes hver fredag i Weekendavisen BØGER. Har derudover skrevet og illustreret billedbøger (Søren tror ikke på Bøhmænd, Snus Mus, Bamse og Kylling m.fl.), skolebøger og

storyboard på flere film. Frank vil bl.a. fortælle om, hvordan han udvikler sine figurer og får ideer til sine historier.

Måske får vi også nogle prøver på hans tegnekunst at se.

19. januar 2015 - Museumsleder *Anne B. Gurlev, Rudersdal*
Vedbækfundene og jægerstenalderen

Vi skal høre om nogle enestående fund fra Danmarks oldtid, som stammer fra det jæger-folk, som bosatte sig ved Vedbækfjorden. Vi skal bl.a. se og høre om de 7.000 år gamle grave fra det jægerfolk, der boede i Vedbæk i den sidste del af jægerstenalderen. Gravene har sammen med de mange fund af redskaber

og knogler fra nedlagte dyr i Vedbæk Maglemose uvurderlig betydning for vores forståelse af livet i jæger-stenalderen.

26. januar 2015 - Lektor *Arne Redsted Rasmussen*, Konservatorskolen
Havslanger – Galateaekspeditionen 2006

Arne Rasmussen er kendt som en meget dygtig havslangeforsker og ikke mindst en glimrende og underholdende fortæller, så det bliver næppe kedeligt! Formålet med ekspeditionen var at indfange nogle af verdens giftigste havslanger i det mudrede vand ved Borneos kyst. Håbet var at komme et skridt nærmere at kunne fremstille verdens første serum mod havslangens gift – og dermed redde menneskeliv.

Ud over sine spændende oplevelser vil Arne fortælle om resultatet af sine undersøgelser af havslangers dna, som kan give vigtige oplysninger om et givet havmiljøs tilstand, da havslanger er øverst i fødekæden.

2. februar 2015 - *Lillian Hjorth- Westh*, Bornholms Højskole
Osvald Helmuth, men uden Søster, ingen Osvald

I år besøger Lillian Hjorth-Westh os ”sammen med” selveste Osvald Helmuth. Osvald Helmuth, som vi husker som en af vore største visekunstnere nogensinde og siden også som en overraskende god skuespiller. Vi husker ham fra monologer som ”Hundrede mand og en bajer” eller revyviser som ”Ølhunden

glammer” og ”Dit hjerte er i fare Andresen”. Og vi husker ham fra film og teater i ”Harry og kammertjeneren”, som ”Jeppe på bjerget”, og som Doolittle i ”My fair Lady”. Men Osvald havde også en mørk side, som gjorde det svært at få kunstnerliv og privatliv til at hænge sammen. Men uden Søster, ingen Osvald!

9. februar 2015 - Møbelarkitekt Erling Christoffersen, Holbæk
Dansk/Nordisk møbelkunst gennem 100 år
– Wegner og Mogensen fylder rundt.

Danmark er kendt viden om for sin tradition inden for møbelkunst, og salget af møbler designet og fabrikeret i Danmark indbringer årligt betydelige summer på nationalbudgettet.

Vi skal høre om nogle af foregangsmændene. Erling Christoffersen er et oplagt emne til at fortælle herom. I dag har Erling Christoffersen egen tegnestue, og han underviser på arkitektskolen og på Danmarks Designskole. Dette har også medført en betragtelig kontakt til udlandet. Han har undervist amerikanske

studerende i møbeldesign ved DIS, og han har været på adskillige udlandsophold med undervisning for øje, bl.a. i USA og Australien. Ud over beretningen om kendte danske møbeldesignere vil Christoffersen også berette om sine egne ”møbeleksperimenter”, der primært handler om det massive træs fjedrende egenskaber og finerens rumlige potentiale.

*Efter foredraget afholdes Mandagsaftenernes
årlige generalforsamling*

16. februar 2015 - **Afslutning. Journalist Jørgen Bjerre, Sorø**
En sengeløsedreng i pressens tjeneste.

Jørgen Bjerre vil fortælle fornøjelige minder fra et langt journalistliv. Fra elevtiden på Roskilde Dagblad for et halvt århundrede siden til job som chefredaktør i den forkætrede ugepresse – via Ritzaus Bureau, Udenrigsministeriet og Radioavisen.

Sæson 2014 - 15

Mandagsaftenerne er foredragsaftener, der afholdes i
Sognegården, Landsbygaden 68, Sengeløse, 2630 Taastrup,
kl. 19.30-22.00

NB! Der er nu installeret teleslynge i Sognegården.

Betaling: Enkeltforedrag 75 kr. - Medlemskab 550,00 kr. for hele sæsonen.

Der serveres kaffe/te med kage - pris 15 kr.

Nærmere oplysninger om foredragene, transport m.m. kan fås ved henvendelse til formand Poul Erik Sørensen, på telefon 43 99 51 53 / 20 41 67 24.

Ret til ændringer forbeholdes!

Der kan komme uforudsete aflysninger - og vejret !!!

De enkelte foredrag omtales også nærmere i lokalaviserne - specielt i Sengeløse Nyt og i Sengeløse Radio.

ALLE ER VELKOMMMEN